

PREPORUKE GOSPODINA HANS-CHRISTOPHA VON IMHOFFA IZ IZVJEŠĆA O ISTRAŽIVAČKOM IZASLANSTVU VIJEĆA EUROPE PO TEMI VUKOVAR

PREPORUKE

Komentari na kraju svake lokacije na kojoj se nalaze predmeti iz Gradskog muzeja Vukovara mogu se jednim dijelom smatrati i preporukama (vidi odlomke 27., 33., 41., 43. i 57.), premda ih je zbog njihove specifičnosti praktičnije razmatrati u kontekstu svakoga pojedinog muzeja. Općenitije preporuke su sljedeće:

PREPORUKA 1

Treba zatražiti od beogradskih vlasti da izvrše pritisak na odgovorne u Vukovaru da:

- odmah zaustave svako daljnje rušenje muzejskih zgrada i ostalog arhitektonskog naslijeđa u staroj gradskoj jezgri Vukovara
- prestanu sa zanemarivanjem zgrada Gradskog muzeja Vukovara, vučedolskog arheološkog nalazišta, franjevačkog samostana, crkve sv. Nikole i ostalih dragocjenih i korisnih arhitektonskih objekata na lokaciji
- izvrše minimalne intervencije na tim građevinama, uključujući tu i čišćenje svega smeća (što mora biti izvedeno pod najstrožim nadzorom), privremeno prekrivanje krovova, pokrivanje vrhova zidova i prevenciju rasta biljki u unutrašnjim prostorima
- osiguraju dostupni materijal i stručnjake za izvršenje te zadaće.

PREPORUKA 2

Pod pokroviteljstvom nekoga međunarodnog tijela, kao što je to Vijeće Europe, treba organizirati susret stručnjaka iz relevantnih zemalja na nekom neutralnom teritoriju, kako bi razmotrili međusobnu suradnju i izmjenu informacija.

Treba konstituirati studijsku grupu kojoj bi zadaća bila ispitati mogućnost takva susreta i izvršiti pripreme za akcije koje se preporučuju u Preporuci br. 3.

Savjetnik u ovom kontekstu želi naglasiti:

- da je već bio zamoljen od srbijanskih vlasti da hrvatskim stručnjacima preda kopije transportnih lista koje su mu uručene
- da je već predao srbijanskim stručnjacima kopiju diskete koju mu je uručio MDC.

(Vidi također komentar gosp. Omčikusa u njegovu članku u "Ninu" od 2. ožujka 1995. godine.)

PREPORUKA 3

Treba konstituirati radnu grupu, sastavljenu, ako je to moguće, od lokalnih muzejskih stručnjaka:

- iz Zagreba: jednog ili više kustosa koji su radili u Gradskome muzeju Vukovara prije 1991. godine i koji dobro poznaju zbirke
 - iz Beograda i Novog Sada: jednog ili više stručnjaka koji su sudjelovali u transportu i dokumentaciji predmeta premještenih iz Vukovara nakon 1991. godine
 - iz Vukovara: bivšeg i sadašnjeg direktora muzeja.
- Ovi bi stručnjaci trebali raditi pod vodstvom male grupe stranih stručnjaka, koju bi imenovao ICOM, uz pomoć nezavisnih lingvističkih stručnjaka. U slučaju da se realiziranje ovog plana pokaže nemogućim, može zatrebati da se i u vodeću i u radnu grupu pozovu stručnjaci izvana. Misija treba biti dobro pripremljena i poduprta financijskim sredstvima kako bi radna grupa imala dovoljno vremena da izvrši sljedeće zadaće:
- temeljito provjeri sve raspoložive informacije koje se tiču predmeta vukovarskoga kulturnog naslijeđa iz muzeja, crkava, samostana i arheoloških nalazišta u samom Vukovaru i drugdje
 - izvrši detaljno registriranje predmeta iz Gradskog muzeja Vukovara koji se nalaze u Novom Sadu i drugdje, predmet po predmet uz pomoć:
 - odgovarajuće informatičke opreme
 - što je moguće potpunijih ilustriranih inventara, kakvi već djelomično postoje u MDC-u u Zagrebu: radnih dokumenata - fotokopiranih, neluksuznih izdanja s originalnim fotografijama - za brzu vizualnu prethodnu identifikaciju (što je veoma važno) i ostalih relevantnih podataka
 - slobodnog i jednostavnog pristupa na sve različite teritorije, kao i lakog pristupa svim relevantnim lokalitetima
 - da bi se to izvršilo, potrebno je sljedeće:
 - što preciznija rekonstrukcija cjelovitog inventara zbirki Gradskog muzeja Vukovara itd., prije izbijanja neprijateljstava
 - kontrola registriranih ili novootkrivenih dijelova zbirke koje još nisu provjerene (u Dalju i na drugim mjestima)
 - detaljan izvještaj o predmetima koji su izgubljeni u ratu, bilo uništenih bilo ukradenih na različite načine.

PREPORUKA 4

Treba pomno istražiti i sastaviti kronologiju svih događaja vezanih uz Gradski muzej Vukovara tijekom 1991. i 1992. godine (prije rata, za vrijeme rata i tijekom mjeseci nakon rata).

PREPORUKA 5

Na temelju podataka koji postoje u Zagrebu i na temelju originalnih inventarskih knjiga treba sačiniti detaljan, i koliko je god više moguće ilustriran, inventar predmeta iz različitih odjela Gradskog muzeja Vukovara, i to na način koji će što efikasnije poslužiti ovom istraživanju. Izvori informacija trebaju biti specificirani.

- Treba nastojati da se utvrdi što je sve dodano zbirkama nakon što su kopirane inventarske knjige 1974./1976. godine.

PREPORUKA 6

Treba sastaviti i objaviti sistematičnu zbirku fotografija predmeta i n s i t u iz arhiva, kataloga, knjiga, novina i privatnih izvora, što će pridonijeti lakšoj rekonstrukciji zbirke i stalnog postava Gradskog muzeja

Vukovara.

Izvor: Seventh Information Report on war damage to the cultural heritage in Croatia and Bosnia-Herzegovina presented by the Committee on Culture and Education. Report on a fact-finding mission in December 1994 to Zagreb and in February 1995 to Belgrade, Novi Sad and Vukovar by Mr Hans-Christoph von Imhoff, consultant expert. Council of Europe, Parliamentary Assembly, 15 May 1995, Doc. 7308, pp. 24-26.

*Prijevod s engleskog jezika:
Zdenka Ungar*

RECOMMENDATIONS

The comments made at the end of each VMM object holding site can in part be considered as recommendations (see paras 27, 33 39, 41 and 57) but their specificity makes it seem more sensible to consider them in the context of each museum in question.

More general recommendations are:

RECOMMENDATION 1

The Belgrade authorities should be asked to press those responsible in Vukovar to

- immediately stop any further demolition of museum buildings or other built heritage of the old town in Vukovar
- stop neglecting the VMM buildings, the Vucedol site, the Franciscan Monastery, the Church of St Nicola and other precious and usable architecture on site
- carry out minimal intervention in these buildings including the removal of all rubble (but this must be under the closest supervision), emergency roofing, covering of wall tops and prevention of internal plant growth
- make the necessary material and specialists available to this end.

RECOMMENDATION 2

An encounter of specialists from the countries concerned should be organised on foreign ground under the auspices of an international body, such as the Council of Europe, to discuss collaboration and exchange of information.

A study group could be set up to examine the feasibility of such an encounter and eventually prepare what is suggested in Recommendation 3. The consultant would note in this context that

- he has already been asked by the Serbian authorities to transmit copies of the transport lists they had given him to the Croatian specialists
- he has already left a copy of the disk the MDC had given to him with the Serbian specialists.

(See also Mr Omcikus' comment in his article in NIN of 2 March 1995)

RECOMMENDATIONS 3

A working party should be constituted, if possible of local museum professionals

- from Zagreb: of one or more of the curators who actually have been at work in the Vukovar Municipal Museum before 1991 and know the collections well

- from Belgrade and Novi Sad: of one or more of those, who have been occupied since 1991 with transport and documentation of the objects transferred from Vukovar

- from Vukovar: past and present museum directors.

All should work under the guidance of a small team of foreign professional specialists, preferably nominated by Icom, and with independent linguistic competence.

Should this prove to be impossible, outside professionals might have to be called to take on both the work of the guiding team and of the working party.

The mission should be well prepared with sufficient financial backing in order that the working party has sufficient time to:

- check thoroughly all information available regarding Vukovar cultural heritage objects from museums, churches, convents and excavation sites in Vukovar and elsewhere

- go through all the necessary registering of existing VMM objects in Novi Sad, etc., item by item

by means of

- the appropriate PC hard - and software

- illustrated inventories, as complete as possible, such as partially exist already at MDC in Zagreb: working documents-photocopied, not necessarily luxury editions with original photographs - for fast visual pre-identification (important) and other relevant information

- free and uncomplicated entry to all the different territories and easy access to all relevant localities

to achieve:

- the reconstitution of the complete inventories of collections of the VMM, etc. prior to the outbreak of the hostilities, as precisely as possible

- the retrieval of parts of the collection that have not yet been checked (Dalj and other places), registered or rediscovered

- a precise account of what actually has been lost by war, through destruction or theft in its different forms.

RECOMMENDATION 4

A carefully researched chronology should be constituted of every VMM related event during 1991/92 (up to the war, during the war and in the months after it).

RECOMMENDATION 5

A detailed, and as far as possible illustrated, inventory should be made of the objects in the different departments of the VMM on the basis of the existing data in Zagreb and the original inventory books, and in a way that will serve the proposed survey more efficiently. The provenance of this information should be specified.

An attempt should be made to find out what has been added to the collections since the inventories were copied in 1974/1976.

RECOMMENDATION 6

A systematic collection of photographs of VMM objects in situ should be put together from archives, catalogues, books, newspaper cuttings and private sources and circulated generally in order to facilitate the reconstitution of the VMM collections and permanent exhibitions.